

N° 25.
An. IV
1880.

Gherl'a
20 Jul.
1 Aug.

Apare una-data in septemană — Dominec'a. Pretiul de prenumitare pre unu acu e 5 d., pre unu semestru 2 d. 50 cr., pentru România și Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

ISTORI'A UNUI TRANDAFIRU.

— Novela originală. —

— Credu, că te-ai cugetat deja, iubita Rosalia, și nu mai ai nimică în contrăvointie mele descoperite asăra. Amicul meu, boierulu N., ce-i dreptu, e căm înaintat în etate, dar posiede o avere atât de frumosă, încât ori-ce copila cu minte nestrîcata se-ar tinen de cea mai fericita muritoră pre pamentu, potându devin soția lui de casatorie. În fiulu meu, Florinu, nu mai ai cete increde. Se poate că tu 'lu iubesci încă cu aceasi caldura, că și atunci cându eră încă acasă; dar elv, decându se află în Parisu, te asigurediu, că nici nu mai cugeta la tine. În fine, ori si cum se fia, eu am promis mân'a t'a boierului N., voiescu aceasta casatorie, și cugetu, că am dreptu a pretinde dela tine se te supuni vointiei mele, cu-atât mai vîrtoșu, căci nu voiescu alt'a, decât binele și fericirea t'a. Adă-ti aminte de trecutu. Erai o copila sermana, fără tata și fără mama, espusa tuturor miserelor vietii. Eu te-am primitu în cas'a mea, te-am crescutu că pe copil'a mea; și acum'a cându voiescu se te facu și mai fericita, se te facu, din copila de tieranu, săc'a unui boieriu, tu ai poté încă se te mai opuni vointiei mele? Acăst'a ar fi nu numai nebunia din partea t'a, ci totu odata și cea mai mare nemultiamire fața de mine, parintele teu adoptivu. Portarea t'a de pâna acum'a inse me indrepătătiescă a speră, că tu nu vei fi nemultiamitor, și nu me vei sili se întrebuintiediu vre-o arma mai aspră fața de tine, decât arm'a rogarei și a vorbelor frumosă. Asie-i, iubita Rosal'a. . . .

— Aceste cuvinte le-a adresat intr'o deminétia ficei sale adoptate boierulu B., unu barbatu înaltu, albu căneva pe capu, dar' în față iosiu și în corpă destulu de vigorosu încă, cu tôte că portă pe umerii sei povară a alora 60 de ani.

Finindu-si vorbele, elu cauta cu atenție în față palida a copilei, acceptându cu nerabdare respunsulu ei.

Rosal'a oftăza din adâncul animei, apoi dice cu voci tremurânda:

— Nu, iubitulu meu parinte! Nu voi fi nemultiamitor. Mai voiescu se fiu nefericita decât nemultiamitor. Eu nu iubescu pre boierulu N., mai voi osa asiu merge în morimentu, decât cu dênsulu la altariu! Înse deca tu pretind totusi acestu sacrificiu dela mine: fie, eu me supunu vointiei tale. 'Mi-voiu dă mân'a boierului N., dar' anim'a nici-o data!

— E bine, drag'a mea, respunde d-nulu B. suridiendu, mân'a, numai, mân'a! atât'a voiescu și eu. Cu anim'a fă apoi ce-ti place. Ha-ha-ha! anima! . . . iubire! . . . amoru! . . . Nu scfi tu, că aceste suntu numai nesce visuri ale timeretiei, și dupa cununia nu mai au nici unu intielesu? Bani! avere! aceste suntu bas'a fericirei! aceste suntu oleiulu, care nutresce și flacăr'a amorului. Fără de aceste amorulu, ori-câtă de puternicu se fia, e numai o schintea trecătoare, ce nu poate se lucăsca multu tempu, precum nu poate se arda o lampa fără oleiu. Tu nu cunosci încă lumea, iubita, Rosalia, dar' acusi te vei convinge, că eu nu ti-am voit u reulu. Încât pentru cununia, am și facutu déjà dispositiunile necesarie, și se va intemplă încă în lun'a acăst'a. Asie voiesce mirele. Dupa nunta veti călatori

in Itali'a. Adio! la revedere! Se nu te mai vediu trista. Ai minte; nu fi totu copila! . . .

Cu aceste betranulu parasesce chil'a, dicêndu intru sine: „Trebue se grabescu cunun'a, caci chiar' adi primislu epistola din Parisu dela fiulu meu Florinu, in care 'mi scrie, ca preste o luna va sosi acasa, ca Doctoru in sciintiele medicinale, ca abié ascépta se véda pe iubit'a s'a Rosalia, si se o duca la altariu, etc. — E bine, Florine dragulu meu; eu de ace'a te-am trimis la Parisu, ca se te vindeci de bôla acestui amoru nebunu; inse déca medicii si cur'a din Parisu nu ti-au folositu, precum vedu, nimica: vino numai acasa, caci te voiu vindecá eu, de si nu sum medieci.“

Asié cugetá boierulu B. — Inse „omulu propune, Ddieu dispune.“

* * *

„Inca in lun'a acést'a se va intemplá cunun'a!... Oh! este in lume fintia mai nefericita decât mine?...“ esclamă Rosal'a, vediéndu-se singura in chilia, apoi incepù a plânge amaru.

Ea erá o copila de statura midilocia, cu facia blondina frumosa si simpatica, umbrita de nesce bucle lungi aurie; si cu doi ochi mari, veneti, ca ceriulu in di de primavéra, plini de unu focu melancolicu misteriosu si patrundietoriu. Era un'a dintre acelea fintie estraordinare femeiesci, acaroru graiu dulce, si privire blanda angeresca, lasa in animele nôstre urme nesterse, suveniri dulci si in veci neuitate. Durerea ce se vedea intiparita pe facia ei, in locu se-i detraga ce-va din frumsétia, o facea inca si mai atragetóre, mai interesanta.

Dupa-ce si-a versatu in lacrimi o parte mica a durerei s'ale nemarginite, ea se pune la mésa, si incepe a scrie.

„Iubite Florine! Sôrele fericirei nôstre se aprobia de apusu. Parintele teu me silesce, se-mi dau mâna boierului N. Tota resistintia din partea mea e inzâadară. Elu stă nemisicatu pe lângă hotarirea s'a. Tu cunosci cu multu mai bine natura parintelui teu, si starea mea facia de dinsulu, decât se te miri, séu se se indoiesci cătu de puçinu despre iubirea mea curata, cându 'ti marturisescu, ca in urma fui silita a me supune vointiei lui, si a-mi promite mâna boierului N. Cunun'a se va intemplá inca in lun'a acést'a, si acum'a numai in tine mai am sperantia. Deci vino, de me iubesci inca, de nu s'a stinsu din pieptu-ti si ultim'a schintieia a folcului ce nutriai odinióra pentru mine, o vino cătu se pote mai ingraba, si me scapa de paharulu veninosu alu acestei casatorii. De vei sosi inainte de cununia, inca totu se potu intorice spre bine; de nu, eu sum pierduta. Grabescu! Te róga inca odata a t'a credintiósia iubitóre“

Rosalia.“

Scriendu aceste, indoiesce hârtia, o sigiléza, si adresându-o lui Florinu in Parisu, o dà unei servitóre, ca se o duca la posta indata.

— Fii cu atentiune, i-si optesce incetisioru, nu cumv'a se-o observe . . .

— Boierulu? Nu te teme, cuconitia! — i responde servitórea, plecându. — Fii liniscita.

Si intr'adeveru, dupa departarea servitórei cu epis-tol'a, Rosal'a se sém̄tî incâtu-va mai liniscita. Ea era convinsa, ca Florinu o iubesc, si va face totu ce se poate ca se impedece cunun'a ei cu boierulu N.

O singura radia de sperantia e in stare a lumină si cea mai intunecosá nótpe a durerei.

(Va urmá.)

Asié voi destinulu!

Acusi e mediulu noptiei, tacerea e profunda
In dulcea suvenire gandirea mi se-afunda,
Candu tota lumea-i mórtă si viu sum numai eu
Prin dulcea suvenire alerga gândulu meu.

O suveniru de auru a dileloru trecute.
Voi a-ti lasatu in sinu-mi simtiuri nedisparute,
Si 'n gându-mi o dorintia si 'n dorulu meu unu gându
In plânsu se me-afle nótpe si diorile plangêndu.

O stea diarescu in ceriuri, micutia dar' curata
Cá si copil'a draga din care e schimbata;
O vedu si ea me vede, si tainic'a-i privire
Revoca 'n alu meu sufletu o dulce suvenire;

Cá voi drage copile! odata-acea stelită
A fostu frumseti'a lumei, si rumen'a-i gurită
Zimbia atâtu de dulce, vai! eu atunci in lume
Nu cunosecam se fia mai scumpu, mai dulce nume.

Asié erá o nótpe, placuta si frumosa,
Pre ceriuri luciu stele si lun'a amorosa,
Campi'a erá verde si verde-a mea vietia
Prin grăuri cantá dulce a noptei cantarétia;

La sinu aveam copil'a frumosa ca placerea,
Si 'n sinu-mi o dorintia si 'n doru-mi mangaierea . . .
O! cătu a fostu de dulce acelui de-ântâi sarutu
Unu veacu de fericire gustai intru-unu minutu.

O! vina stelisiora din ceriulu empireu
Cá-ci lafgu este abisulu, largu, golu in sinulu meu.
Dar' vai ea lacriméza si pierie, 'n nori se-ascunde
Si dorulu ei celu vecinu in sufletu me petrunde.

Si-acum chiar' ceriu-mi pare că-i tristu si că gelesce
Pieru luna si stelitie că-ci din'a se ivesce,
Murgitulu me-afla-n lacrimi priebeagu pe alu meu gându
Si dulcea de-aurora ér' me gasi plangêndu.

Se plângu si numa-n lacrimi se afu mangaiere
Fù partea cea mai buna din traiulu vietiei mele . . .
Deci nu me-opriri a plânge că-ci plânsu-i alu meu doru
Asié voi destinulu că eu plangêndu se moru.

V. B. Muntenescu.

PETULANTULU.

Comedia in 5 acte
de

Augustu Kotzebue.
(Continuare.)

SCENĂ VI.

D.-n'a Langsalm. Langsalm (vine incetu după dens'a.)

D.-n'a Langsalm :

Acum spune-mi, iubite barbati, ce e caușa de ai nebunii?

Langsalm :

Dupa o asemenea spaime nu ar' fi mirare decă asiu fi si nebunii, scump'a mea.

D.-n'a Langsalm :

Cine draculu te-au dusu pre ferestra afara?

Langsalm :

A trebuitu se fugu pe ferestra, decumv'a nu vomiamu că se ardu aici in casa.

D.-n'a Langsalm :

Si, unde arde?

Langsalm :

Aici in casa.

D.-n'a Langsalm :

Pôte in capulu d.-tale.

Langsalm :

Si nu a trasnitu in casa?

D.-n'a Langsalm :

Da, a trasnitu iu crerii d.-tale.

Langsalm :

Nu crede, scump'a mea.

D.-n'a Langsalm :

Uita-te numai pre ferestra afara, cum ai ruptu crengile celui mai frumosu pomu de orangie.

Langsalm :

De siguru l'a trasnitu. Inse aibi indurare de mine, nu vedi că sum udu că unu siorece scaldat.

D.-n'a Langsalm :

Si cine te-a tramisă că se te preambli prin ploia?

Langsalm :

Nepotulu Fridericu.

D.-n'a Langsalm :

Cum asié?

Langsalm :

Eu m'am fostu asiediatu aici pre unu scaunu că se odihnescu puçintelui, elu m'a treditu cu graba strigându că arde cas'a, ba ce e mai multu, m'a facutu prostu se credu că simtiescu fumulu, mi-a disu că ardu treptele, in fine mi-a pusu unu scaunu lângă ferestra, dieñindu-mi că singuru numai pre aici e cu potintia a scapă.

D.-n'a Langsalm :

Blastematu! si mfe mi-a disu că d.-t'a ai nebunii si ai votit u voltegiat.

Langsalm :

Eu, si se fi voltegiat! Ce cugeti, scump'a mea.

D.-n'a Langsalm :

Misielulu! ore unde este? trebue se-lu afu.

(Va urmă,

Langa riu.

Langa murmurul de séra
A pérélui curat
Stâm odata 'n primavéra
In suspine inecat.

Cugetam la tineretă
Candu pamentul era rau,
Sinul mamei cu dulcetă
Era dulcele meu train.

Cugetam cu ce iubire
Mam'a mea me desmerdă
Si ce dulce fericire
Candu zimbiam, dens'a gustă.

Dara anii cei de aur
Trecu că norii dusi de ventu
Sovenirea, estu tesauru,
Me'-nsociesce pre pamentu.

Riula sierpuesc 'n vale
Lun'a me salută blandu,
Candu diarescu in departare
Umbr'a dulcelui meu gându.

Vîtoriulu?! era, dise —
Si la mine a venit
Ca-ci suspinu-mi audise
Si scia de ce-su machinit.

„De trei că se fi fericit
Dise umbr'a, „fi barbatu,
Sorteau nu pôte se strice
Ce'a ee ceriulu a datu.

Anii-i folosesc bine,
Sufletul se-lu tieni curatul!
Dupa nori si seninu vine,
Eta dara ce-ai cercatul."

Fă asia că nici odata
Dupa „eri" se-ti para reu
Ci mereu anim'a-ti bata
De-a fi demnu lui Domnedieu.

Că vieti'a-i că o radia
Ce o vedi si-a disparutu,
E că fumulu ce se-naltia
Si nici scii cum a trecentu."

P. J. Grapini.

SECRETELE ALORU TREI NOPTI.

SÉU TREI MORTI VÍI.

(Romanu anglesu d. H. Frankenstein.)

(Continuare.)

Capitulu XXXVIII.

Óre învoí-se-va?

In ser'a a dou'a érasi visită Noreis pre pacienta, pre care o astă dormindu, — de nou se asiedă lângă dens'a, — o esamină cu deamenuntul si dise:

— „Serman'a, trebucă că a suferit multu in totă vieti'a sa. Se pôte că se fia vre-o orfana si inca mi-

sera; — o insocitoria pentru flic'a lui Darkwood! — apoi se plecă si o sarută cu atat'a dulcetia, cu câta numai unu amantu e in stare de a-si sarută pre adorat'a s'a.

— „Voiu tiené-o aici!“ — continua Noreis — „pâna ce numai voiу poté!“ — „Lucururile au luat o alta față; nu-mi voiу parasi patri'a ast'a nouă; de visitele lui Darkwood scu că nu voiу poté scapă, dar'.. voiу implé castelulu mieu de ómeni, voiу dă petreceri s. a. că asié se-mi mai uitu din nefericirile de mai inainte.“

Dicându acesté esi din chili'a pacientei si intră in odai'a s'a de toaleta, unde o acceptă fét'a ei de chilia Naya, catra care dise: — „am de cugetu a dă aici mai multe petreceri, căci alt'mintrea me va omori urătul!“

— „Dara . . .“ dise Naya, „óre capetá-vei óspeti in acestu tempu?“

— „Fórte multi; am multi cunoscuti, asié de exemplu: Soçia generalului Kenright, care me insoci din Indi'a pâna aici si care a cunoscutu bine pre tatalu mieu, — ea are apoi si doue fice; mai departe va veni colonelulu Varburton, care se intereséza multu de o flică a acestei'a; apoi lordulu Chilton, care 'mi e celu mai intimu amicu.“

— „Chilton acest'a e fórte frumosu“ — dise Naya.

— „E mai teneru decât'u mine“ — respunse Noreis — „eu 'lu iubescu că pre unu frate. Elu ar' fi o parthia buna peatru o flică a amicei mele.“

— „Dar' . . d.-t'a te ingrigiesci numai de altii si nu de d.-t'a; — pentru-ce nu cerci a-ti află unu soçia demn'u, cum ar' fi chiar' si Chilton!“

— „Nu-mi vorbi de casatoria!“ o reflectă Noreis; „eu nu voiу a me marită nici cându. Apoi lordulu Chilton abié e de 21 ani; elu iubesc pre alta fîntia tenera din Jorksire séu Londr'a, pre care a pierdutu-o si o céreca mereu.“

Dupa acésta convorbire mersera in chiliale loru de dormitu. Noreis pre lângă tóta incordarea si ostene'l'a s'a nu potu se adóarma. Figur'a lordului Darkwood i se parea ca o vede pururea inaintea ochiloru.

In diu'a urmatòria 'si visită érasi pacient'a, carea acum se află multu mai bine, căci se scolă si se imbracă.

O iubire si o atragere deosebita sînti si jun'a pacienta față de binefacutori'a s'a Noreis, carei'a i seménă in tóte trasurile fației si semtiemintele inîmei. Noreis dedică intréga diu'a acésta pacientei, cetindu-i si mangaiându-o că pe o sora.

Lordulu Darkwood inca se aretă in acésta di sub pretestu că voiesce a se informă despre starea sanitaria a guvernantei. Elu neci nu cugetă că a vediu inca óre-candu pre Noreis, si voiă se o petiesca. Ea eră: frumosă, avuta, din familia nobila, — cu unu cuventu corespundeau intru tóte pretensiunilor si acceptarilor sale. — Noreis i scia cugetulu, căci tóta portarea si miscarea lui tradau acésta.

Dupa departarea lui 'si dise Noreis: — „elu me iubesc si cugetă a me luă de soçia. Eu am disu că nu me voiu marită, — inse déca me va cere, potu se-i dau mâna, si apoi se-mi resbunu asupr'a-i!“ Preste a-este inse cugetă multu.

In diu'a acésta Noreis, — care eră decisa de a dă in nou'a s'a locuintia mai multe petreceri, — facă invitatiunile de lipsa.

Jun'a Gwendoline remasă inca o septemana in acelu castelu, — căci amiciti'a intre dens'a si Noreis eră fórte intima.

Darkwood in tóta diu'a visită Beemontulu, asié cătu ori-cine potea astă scopulu visitelor sale. Inainte de a parasi Gwendoline castelulu, Noreis primi responsuri affirmative dela cei invitati. Gwendoline audise că lordulu Chilton inca va fi unul dintre óspeti. Inim'a ei incepă a bate cu taria la audiulu acelui nume; ea credea ca lordulu Chilton e tatalu amantului ei; si totusi acelu lordu Chilton era: Ronald, amantulu ei, pre care ea 'lu socotise a fi necredintiosu. Óre vedé-se-voru? . . . si cum se voru cunoscé? . . .

Capitolul XXXIX.

Óspetii in Beemont.

Óspetii invitati la petrecere se presentara pre dia'a prefisata. In'r' cei de antaiu veni soçia generalului Kenright, cu doue fice. — Mam'a, desi nu era frumosă dar' era fórte placuta; dens'a introduce pre Noreis in tote societatile din Indi'a si asié i-i devenisë cea mai buna amica. Dupa ace'a veniră si alti demnitari inalti, toti căti fura invitati.

Intre cei din urma veni si lordulu Chilton, — unu june frumosu, cu față ru-nena curata, ochi albastri, — pre care 'lu cunoscemu inca decându conveni cu Gwendoline pre camp'i'a dela Jorkire. De asta-data faț'a lui avea o expresiune melancolică, si o intristare profunda se poté cefi din ochii lui, — cari tóte erau semnele cele mai palpabile ale unei suferintie indelungate. Multe luni a petrecută elu cercându pre Gwendoline. Tóta Anglia o percurse, dar' — fora de a dă de urmele ei. De repetite ori fusesé in Lonemoor si offeri sume enorme económei Quillet că se-i deie ceva desluziri. Unic'a sperantia ce-lu mai sustiné era: că Gwendoline nu a morit! Nemicu pre lume nu-lu potu face că se uite pre jun'a acésta; si nici o fîntia ori cătu de frumosă ar' fi fostu ea, nu poté influentiá asupr'a-i cu tóte farmecale gratie s'ale. Elu era aprópe de-a-si trăda secretula animei sale d.-rei Noreis, dar' . . . unu momentu de precugetare 'lu retienù dela acésta marturisire sincera a inîmei.

Cu aparinti'a lui Chilton se compleau intrég'a societate.

Lun'a lui Apriliu era placinta; primavéra sosise de tempurii, aerulu era recoritoriu; gradinile din Beemont erau pline cu flori si arborii erau destalu de frumosi. Tóte placerile ce le pote dă natur'a si le

pôte caută omulu i-se offeriau aici in abundantia. Cu tôte acestea junelui Chilton se parea că-i lipsesce cev'a.

Caus'a acestei intristari nu o cunoscea nimenea afora de Noreis, carei'a elu i descoperise odata cám pe departe cumca — „a iubitu si si-a pierdutu amant'a si nici astadi nu scie unde se află.“

Lordulu Darkwood inca nu lipsi din acésta cununa aléa de ospeti. Gwendoline inse nu luáse parte la petrecerea dilei prime sub pretestu ca inca nu e deplenu restaurata; caus'a adeverata inse a fostu ca dupa intorcerea ei la Dunholm, Georgin'a, — neavendu inca posibilitur'a necesaria de a intrá in societate atâtu de aléa, — din mandatulu fatalui seu, — remase acasa; si asié nu potu merge neci Gwendoline, carea venise din Beemont de vr'o câteva dile.

In diu'a a dou'a se continua petrecerea. La acest'a luá parte si Georgin'a dar' numai singura cu fatalu seu, pentru ea scia bené că déca va merge si Gwendoline atunci totu nimbulu seu este nimicitu in faç'a portarei si frumsetiei gavernantei s'ale.

Noreis intrebă pre Darkwood despre starea junei Gwendoline si despre caus'a absentiei s'ale; la cari i se response: că inca nu se-ar' semtf destulu de tare spre a luá parte la petreceri. — Noreis o compatimi multu.

— „Noi inca o compatimiu!“ — response lordulu Darkwood.

Chilton din intemplare aflându-se in apropiare inca audi convorbirea loru, dar' fiind că ei numiáu pre gavernanta „Myner“ nu se interesá prea multu de ea. — Ah! de ar' fi sciutu elu că cine erá! — Intru acestea sosi or'a a unsprediecea. Toti ospetii se pusera la mésa. — Fie-care vorbiá lucruri totu mai interesante. Se vorbi multu despre ruinele castelului Dumholm si despre credint'a desíeră si alte superstitiuni legate de acestea ruine, prin ce se escitá poft'a tuturor de-ale visitá.

Lordulu Darkwood vediéndu că dorint'a unor'a din ospeti e a visitá ruinele deodata ingalbini si voia a le spune cumca unele boltituri nu ar' fi sigure si pentru ace'a nu ar' fi pré bucurosu a concedé strainilor visitarea loru; dar' — Georgin'a dise: — ba suntu destulu de sigure; se mergem! se mergem! că-ci déca suntemu multi nu ne vomu teme de nemicu; eu le-am visitatu tóte singura, ba am si auditu sbierate pre acolo.“

— „A auditu o buha,“ dise lordulu — „că-ci e fricósa că unu iepure.“

— „Ba! nu a fostu buha; a fostu unu spiritu!“ intariá Georgin'a.

„Anim'a lordului fierbea de mania si de ar' fi potutu, ar' fi nimicitu in unu momentu pre flic'a s'a. Noreis observá acésta mania a lordului si se mirá forte că ce ar' fi caus'a!“

— „Déca ve-ti luá responsabilitatea asupr'a D.-vostre — dise Darkwood, „atunci eu ve concedu a visitá acele ruine. Se determinam diu'a!... in Miercurea venitória.“ — Toti se invoia. — Indata dupa aceste se departă Darkwood cu flic'a s'a catra casa. — Aici o ad-

moniá pentru portarea ei si in deosebi pentru guralvitatea cea mare a ei.

Capitulu XL.

Lordulu Chilton serie o epistolă; si descopte secretulu inimei s'ale domnișoarei Noreis.

Ronald Chilton petrecându mai multe dile in castelul Beemont se decise a serie o epistolă marchisului Marcham, in care se-lu intrebă déca scie ceva despre jun'a ce o cerca, si totu-odata pentru de-alu face se se intereseze de ace'a. — I descoperi cumca ar' voi se o ie de soția si-lu rogă că se-i sté in ajutoriu. — Dupa ce fini epistol'a o sigilă si dupa datina o lasă pre mésa, — că-ci la o óra anumita impreuna cu altele se espedău. — Apoi esi in parcu. — In aceste Noreis află epistol'a pre mésa si se miră multu de adres'a ei. — „Marchisului Markham Lonemoor, Penistone, Jorksire.“ — E de insemmatu cumca ospetii invitati petrecura multe dile in castelul Beemont, si precându descriemu aceste se aflau inca totu aici.

Sér'a sosi si cu ea si placerile. — Sufletul loru era Noreis; — ea arangia felu de felu de jocuri.

A dou'a di urmara érasi petreceri. Parcul era plin de óspeti, unulu admirá un'a, altulu alt'a.

Chilton se preamblá cu Noreis. — „Care 'ti place mai bine din căte dame vedi?“ lu intrebă Noreis.

— „Ah! te rogu nu me intrebá de aceste, eu nu mai potiu iubí că-ci anim'a mea e legata de o persoána, pre care am pierdutu-o.“

— „Dar' spune-mi cev'a despre ace'a persoána. Ce te impiedeca de nu o poti afli?“

Ambii se asiediara pre o lavitia in parcu si Noreis 'si puse tóta atentiunea pentru a-i ascultá istoria că-ci 'lu compatimia că pre unu frate adeveratu.

Chilton i enară incepndu din momentulu primei conveniri, i enerà incercarile de a-o află si totu dorulu animei s'ale de a-o vedé.

— „Dar' are consangenii?“ lu intrebă Noreis.

— „Nu are nici consangenii nici amici!“ response elu.

— „Asié dara iubesci o jună fora patria, fara amici si stare.“

— „O iubescu, si pentru mine dens'a e mai multu decât o regina pre tronulu ei. Déca traieste, o voiou află, déca nu, atunci eu inca nu am pentru cine trat!“

Aceste le dise cu energia pasionata, care misiéra adéndu pre Noreis.

— „Dar' cum i e numele?“

— „Gwendoline Winter!“ dise lordulu. „Ea fù desmerdata: „Gwendoline“ pentruca are unu ce nobila insine; ér' Winter, pentruca nascerea ei fù forte mistriosa.“

— „Dar' numele fatalui ei?“

— „Nu se scie cine a fostu!“ response Chilton.

„N'a sciutu nime nici numele maicei s'ale; — dens'a mori, ér' trupulu ei fù inmormentat in unu cimititeriu de rîndu si de-asupr'a mormentalui ei se afla inscriptiunea: „Magdalen'a.“

— „Si pre o atare jună poti se o iubesci?.... căreca-ti o sogia in regatulu acest'a, care se fia avuta, din rangu si frumosă!“

Ah! Eu nu potu fi fora de ace'a!!“ dise eu dorere Chilton, „deca ai cunoscere-o atunci ai iubit-o si nu ai dice ast'feliu. Ori cine o-a vedintu odata trebuie se o iubăsca! Ea e nobila, e frumosă si casta că unu angeru. Istor'i'a ei e interesanta, — de ai scio! — ai auditu vré odata despre orasului Penistone?“

Noreis la aceste cuvinte se spaimentă si devine palida.

Chilton i descrise apoi din firu in peru castelulu Lonemooru, enără că acui este acestu castelu; i aminti si impregiurarea ce a facutu pre marchisulu Markham a-si lasă patri'a; i spuse adeca că densulu avu o fiica care i fù caușa intristarei s'ale. — „In cas'a acest'a se nascu si amant'a mea Gwendoline si acolo 'si petrecu anii prunciei s'ale. Marchisulu inse nu a voluit se o vedia.“ Enără vieti'a tragică a mortiei unei muieri, care in tempu de nopte veni la acel castelu, de unde éras fugi si 'si afă mormentalu pre campi'a estinsa. Aceste tote fura inainte de 17 ani precum sum informatu!“ dise Chilton.

Noreis scosé unu suspinu adeneu la audiala atâtorei descereri si intemplari nevorocose.

I-i enără persuasiunea comunitatii intregi cumca ace'a nefericita e inmormentata in Penistone ér' asupr'a mormentalui ei se afla inscriptiunea „Magdalen'a.“

— „Dar' din prunc'a ce a nascutu, ce s'a alesu?“ intrebă Noreis.

— „Ace'a e mare, traieste si ace'a e Gwendoline amant'a mea,“ dise Chilton.

— „Trebue eu ori ce pretiu se aflam pre ace'a jună!“ respunse Noreis. „Eu 'ti voiu sta in ajutoriu cu tote poterile!“

Dens'a a si insarcinat pre advocatulu seu cu misiunea de a cercă pre jun'a ace'a ce vent din Lonemoor in Londra, precum si ace'a de a-si câșcigă date sigure despre mórtea maicei ei. (Va urmă.)

P. J. Grapini.

Se te uitu?

Se te uitu? Dar' cum se pote; / / / / / /
Că-ci atunci si Domnedieu, / / / / / /
Me-ar' mustă cu aspre săopte / / / / / /
Amentindă — numele ten? / / / / / /

Se te uitu? Dar' alu meu angeru
Si pre mine m'ar uită; . . .
Si pote că prin unu fulgeru
Contr'a mea si-ar' resbună!

Se te uitu? Dar' luna, stele
Pentru mine n'ar' luci,
Si asia dilele mele
Că o umbra s'ar' topi!

Se te uitu? Dar' nici odata
Ast'a nu potu lucră; . . .
Că-ci sciindu' a fi 'nsielata
Dien me temu! Me-ai blastemă!

Se te uitu? Ast'a n'oiu face;
Ci in veci te-oiu adoră!
Fii copila dar' 'n pace
Că-ci nicicandu te voiu uită!

Macaveiu J. Nitiu.

Ratiociniu fundatiunei scólei confesionale gr.-cat. din Sieic'a mica infiintate la 23 Jan. 1876, pre a. 1879 si anume:

I. Perceptiune de bani.

Restulu activu din anulu 1878 in bani gat'a	62. 46
In decursulu an. 1877 s'a mai primitu inca că %	31. 34

Sum'a Perceptiunilor de bani . . . 93. 80

Erogatiuni de bani

S'a cumparatu unu contiu de chartia la facerea	
Ratiociniului pre anulu 1878 cu — 20

S'a camperatu chartia, céra rosia, negră si pene	
in decursulu anului 1879 de — 70

S'a platit u pentru folosulu unei buti lui Michael	
Brantesti 1. —	

S'a platit u postale pentru 4 epistole cu oca-	
sianea publicarei Ratiocinilor an. 1878 à 5 cr. — 20	

Sum'a Erogatiunilor de bani . . . 2. 10

Bilantul.

Subragundu-se din Perceptiuni de bani de . . . 93. 80

Subragundu-se Erogatiunea de bani de . . . 2. 10

Remane restu activu de bani de . . . 91. 70

II. Perceptiuni de Naturale — cucuruzu si grâu.

Restulu activu din anulu 1878 a fostu 369.
In decursulu an. 1879 s'a mai primitu că %	35. 4

Sum'a Perceptiunilor de Naturale	
— cucuruzu si grâu face 404. 4	

Erogatiuni de Naturale — cucuruzu si grâu.

Sum'a Erogatiunilor de naturale	
— cucuruzu si grâu —	

Bilantul.

Subragundu-se din sum'a Perceptiunilor de

Naturale — cucuruzu si grâu 404. 4

Subragundu-se sum'a Erogatiunilor de

Remane restu activu cucuruzu si	
grâu de 404. 4	

III. Perceptiuni de vinu.

Restulu activu din anulu 1878 a fostu 55. 4
In decursulu anului 1879 s'a mai primitu că %	18. 7

Sum'a Perceptiunilor de vinu 74. 3

Erogatiuni de vinu.

S'a platit u lui Demetru Pop'a pentru folosulu	
unei buti 1. —	

S'a platit u lui Elita Tiolariu pentru folosulu unui	
butoiu — 4	

S'a vendutu Docentelui Nicolae Deacu 2 ferii à
80 cr. v. a., care suma se afla in sum'a Per-
ceptiunilor de bani 2.—
Sum'a Erogatiunilor de vinu 3.4
Bilantiu.

Subtragundu-se din Perceptiunea de vinu de . . . 74.3
Subtragundu-se Erogatiunea de vinu de . . . 3.4
Remane restul activu de vinu de . . . 70.7

Asiá-dara

Capitalulu in bani elocat la privati e de 91 fl. 70 cr.
Capitalulu de Naturale — cucuruzu si grănu parte
elocat, ér' alt'a parte se afla in magazinu, face 404
metrete, 4 cape.

Capitalulu de vinu face 70 ferii, 7 cupe.

Deci Onorabil'a Redactiune, cu atât'a mai vertosu
este rogata a publica in pretiuitulu diuariu ce redige,
cu cătu, că capitalulu de bani e colectatu prin ne-ob-
situ profesoru preprandiale Gavrila Trifu din Zelau — Selagiu — si alt'a parte e că donatiune din partea
Onorabilei Redactiuni a foilor periodice „Predicatoriulu
Sateanului Romanu” si „Cărțile Sateanului Romanu” din
Gherla, că astu-feliu se se convinga si P. T. Publicu
contribuitoriu, si Onorabil'a Redactiune a foilor „Predicatoriulu” si „Cărțile Sateanului Romanu”, că din mar-
rinimosulu sacrificiu, ce l'au facutu pentru acestu scopu
salutariu, la ce capitalu frumusielu au ajunsu Fundatiunea
scolei nostre, in unu tempu asiá de scurtu, fiindu in-
fientiata numai la 23 Januariu 1876.

Comitetulu Administrativu a Fundatiunei scolei con-
fesionali gr.-cat. din Sieic'a mica.

Sieic'a mica, 20 Martiu 1880.

Sivu Comanu, m. p.
casiru.

Florianu Munteanu,
Par., pres. com. ad.

Chirionu Pop'a,
membru de incredere.

REVISTA.

Program'a adunarei generale ordinaria XIX a As-
sociațiunei transilvane pentru literatur'a romana si cul-
tur'a poporului romanu, ce se va tiené in 7 si 8 Au-
gustu a. c. in orasulu Turd'a. — Siedint'a I. in 7 Au-
gustu. — 1. dupa terminarea servitiului divinu, se va des-
chide siedint'a la 9 ore din di, — 2. Alegerea a loru 3
secretari ad hoc pentru redactarea processelor verbali; — 3. Reportulu comitetului Asociatiunei despre activitatea s'a din anulu 1879/80. — 4. Reportulu cassariului
despre starea fondului Asociatiunei si a fondului Academiei. — 5. Reportulu bibliotecariului despre starea bi-
bliotecei Asociatiunei. — 6. Alegerea unei comisiiuni de 3 membri pentru revederea si essamenarea fonduri-
loru si ratiociniului pe anulu 1879/80. — 7. Alegerea unei comisiiuni de 3 membri pentru incassarea de taxe dela
membrui vechi, si inscrierea de membri noui dimpreuna cu tac'sa respunsu de acestia. — 8. Alegerea unei comisiiuni de 5 membri pentru a essamina budgetul Asociatiunei presentatul de comitetu pe anulu 1880/81 si a ve-
ni cu reportulu seu in siedint'a urmatória. — 9. Ale-
gere unei comisiiuni de 5 membri pentru propuner. — 10. Cetirea discursurilor, ce se voru fi presentatul din
bunu timpu la presidiu. Siedint'a II. in 8 Augus-
tu. 1. Verificarea processului verbalu alu siedintiei tre-
cute. — 2. Reporturile comisiiunilor numite in siedint'a precedenta. — 3. Luarea de conclusiune asupra ra-

dicarei monumentalui in memor'a lui Andreiu Muresianu.
4. Continuarea cetirei disertatiunilor séu discursurilor.
Defigerea locului si timpului pentru intrunirea Asociatiunei la anulu viitoru. — 6. Alegerea oficialilor si a comitetului Asociatiunei pe periodulu urmatoriu de trei ani. — 7. Alegerea unei comisiiuni pentru verificarea processului verbalu alu siedintiei ultime. — 8. Inchiderea siedintelor adunarei generali. Din sidint'a comitetului Asociatiunei transilvane.

Sibiu, 28 Iuniu 1880.

Dr. Iosifu Hodosiu
secretariu.

Jacobu Bologa
v.-presedint'e

Societatea „Transilvania.” Se face cunoscutu, că Societatea are disponibil cu incepere dela antâiu Oct. viitoru unu stipendiu de 1500 lei noi pe anu. Pentru ocuparea lui se publica concursu. Obiectulu, pentru care s'a destinat, este in genere i'a mechanica. Potu concure studentii romani de peste Carpati in generalu fia din Transilvan'a séu Bucovin'a, fia din tienutulu Satumarelui ori Maramuresului, alu Urbei-mari séu Aradului, fia din Banatu.

Dela concurrenti se cere, că pana la 25 Augustu a. c. st. v. inclusivu se se adresseze cu o petitiune catra presedintele Societati, producîndu urmatorele acte:

1. Atestatu de maturitate (bacalauriatu.)

2. " " botazu.

3. " " medicale constatandu starea sanatati si constituti'a concurrentului.

5. Declaratiune in scrisu, că se voru conforma dispositiunei articolului 4 din Statute, adeca: că dupa terminarea invenitaturei voru remane in patria.

Din siedint'a Comitetului Societati Transilvania.
Bucuresci, 6 Iuliu 1880.

Comitetulu.

Studentii gimn. romani aflatatori in Beiusu voru arangia unu concertu impreunatul cu productiune teatrale si dantu in 8 Aug. a. c., in gradin'a conditorie lui Stefanu Virág in favórea unui fondu pentru ajutorarea studentilor gimnasiisti miseri in casu de morbu, pre langa program'a urmatória: I. Concertulu 1. „Cantecul ginte latine” poesia de V. Alesandri, aria de Galombovoszky in quartett de Ed. Gocs, esecutatu de chorulu vocalu. 2. „Imperatul si Archimandritulu” poesia de A. Muresianu, predata de Iust. Papp. 3. „Fleur et Fleurette” de H. Lichner, esecutatu de chorulu instr. 4. „Az utolsó lóvés” ballada de Garay predata de Al. Gram'a, 5. „Hor'a Severinului” essec de chorulu vocalu. 6. „Balcescu murindu” solo de I. Löw, predatul de Andr. Papfalvai. 7. „Cum stamu,” poesia de Grozescu pred. de Ales. Gram'a. 8. „Mazur” de Zasskovszky esecutatu de chor. voc. 9. „Multu pareau frumose” essec de chor. instr. 10. „Penesiu Curcanulu” poesia de V. Alesandri predata de Teodoru Balcu. 11. „Drum bunu” esecutatu de corulu instrument. II. Representatiunea teatrala. I. „Scar'a mătii,” opereta in 1 actu de V. Alesandri.

Personale:

Anica Florenăssa, veduva tenera Dsior'a A. Balasiu.

Ghit'a Faurim verulu ei I. Papp.

Magdian president la Roman * * *

Marin gradinariulu * * *

Floric'a femei'a lui Dsior'a V. Balasiu.

O slujnica a Anicei D-ra Adel'a Dudulescu.

Sateni. —

II. „Dela satu,” comedia in 1 actu.

Personale:

Gligorul Burila Dnulu Vas. Curtescu.

Doc'a soçi'a s'a Dsior'a A. Balasiu.

Floric'a fêt'a loru Dsior'a Adel'a Dudulescu.

Nitiu Ciurila preparandu * *

Traila unu tandala Demetriu Marg'a.

An'a tiegan'a vrajitoria * * *

Tierani, tierance, lautari. * * *

Beiusu, in 20 Iuliu 1880.

Alesandru Gram'a m. p.
presedintele comitetului.

Teodoru Balcu m. p.
not. comitetului.

Invitare. Adunarea generală a „Reuniunei Inventatorilor Români Selagiani” se va tine estu tempu in Augustu in comună Cuceu. La acést'a adunare generală se invita a se infăciosiă toti membrii reuniunii cu atâtua mai vîrtoșu, că acestei adunari generale i se va subserne unu proiect spre a modifica statutele reuniunii amesuratu ce intielorul tempului si unor impreguri stramutate. — Zelau ^{12/}, 1880. — din incredintarea presidintelui Gavrilu Trifu v.-presedinte.

Femeile fumatore. — Dr. Decaisne savantulu cronarul scientific alu diurnalului „La France” inca de la 1864 a semnalat Academiei de sciinție urmarile fără grave ale intrebuintiarei tutunului atâtua la 6meni, cătu si la copii. Un'a dintre cele mai spaimentatore din concluziunile sale, este formulata astfelui: Usulu chiar si restrînsu alu tutunului la copii, duce adeseori la alteratiunea sangelui, si la principalele simptome ale chloro-anemie, paliditatea faței, slabiciune, sgomotu de suflu la carotide, palpitatiunile si intermitentiele animei, diminuarea cantitatii normale a globulelor sanguine si dificultatea digestiunei etc. Cercetarile, pe cari dr. Decaisne, le-a urmarit eu o metoda severa dela acea epoca si pâna astazi in studiul seu asupra efectelor tutunului, — confirma pe deplinu apreciarile sale anterioare: La femei că si la copii intermitentiele palpitatiilor animei si ale baterei pulsului, sunt multu accentuate: si la femei intrebuintarea tutunului intr'o dosa mai maricica, duce la aceleasi simptome de chloro-anemie si adesea desvîlta de tempuriu, unu gustu pronuntiatu pentru beuturile spirituose.

Unu diurnalu fonografu a aparutu de curendu in New-York sub titlulu *Daily Phonograph*. Elu este unicu in feliulu seu, se publica fora litere si fora hartia, si omulu n'are trebuinta se-lu cetășca, pentru că se scie ce contine. Dupa cum arăta numele seu elu este o aplicatiune ingenioasa a famosului aparatu alu lui Edison. William Lixers a avutu ideia de a multiplică cu ajutoriulu galvanoplasticei, fôia de cositoriu, carea primisce in fonografu impressiunile sunetului. Nisce finanziari din Broadway i-au pus la dispositiune unu milionu de dolari, spre a funda unu diurnal, carele se scutesca pe abonati de greutatea cetrei, si se le faca posibilu a asculta unu discursu pronunciatus la congresu, că si cum ar fi fostu in sala. Daily Phonograph a impartit dejă gratis 10 mii fonografe de aceleasi marime la 6menii, cari s'au angajatii a luă unu abonamentu. In biroulu redactiunei se afla fonografulu centralu, in care se vorbesce diurnalulu. Fôia de cositoriu a fonografului este reprodusa in atâtea exemplarie, căti abonati sunt. In locu de hartia imprimata primisce abonatulu in tota demineti'a unu pachetu — cu unu numeru 6recare de foi de cositoriu, pe cari pintr'o dispositiune fără simpla servitoriu le ficséza pe cilindrulu fonografului. Elu intorce o misicare de orologerie, si duce instrumentulu in camer'a stapanului seu. Acest'a n'are, decâtua a impinge unu bumbu, si cilindrulu se pune in misicare, si debutéza cu voce tare si intielegibila cuprinsulu lui Daily Phonograf. Afacerea este splendida din punctulu de vedere financiaru. Cheltuiile sunt relativu mai puçinu considerabile, decâtua ale confratilor lui cari se tiparescu.

Cantecu de primavera. La libraria romana I. E. Tieranu in Oravita (Banatu) a esită de sub tipariu una piesa frumosa romanesca pentru Coru barbatescu de C. G. Porumbescu, poesia de V. Bumbacu, intitulata „Cantecu de primavera.” Pretiulu 1 fl. seu 2 lei 50 bani.

Resbelulu Orientalu illustratu

de

Dr. A. P. Alessi si Massimu Popu.

Pretiulu unui exemplariu elegantu legatu e 8 fl., brosiurat 6 fl. v. a.

In anulu 1878 candu Dlu Paulu Cieslaru a inceputu edarea opului acestuia precum scim a fostu condus de cugetulu de a dedică cea mai mare parte din căscigulu curat uui scopu de benefacere si adeca: vedovelor serace si orfanilor Romanilor cadiuti in acestu resbelu. Inse proverbiu: „Omulu propune, D.-dieu dispune” s'a adeverit fața de d.-s'a intr'unu modu neplacutu. — Confiscatiunea fatala a opului precum si fatalitatile si consecintiile legate de ea l'au pagubitu nunumai moralmente dar si materialmente; deorece chiar in casulu candu i-ar succede a vinde toté exemplariile opului, nunumai n'ar' avea nici unu căscigu ci ar' avea inca o dauna insemnata, carea déca nu s'ar' vinde opulu ar' fi cu atâtua mai mare. Multi 'si voru pune intrebarea ca in ce modu a suferit Dlu Editoru acesta dauna? Ei bine, antâi: Fiecare procesu costa bani multi; mai multi costa inse unu astfelu de procesu unde este vorba de inchisore celu pucinu de 2 ani si retragerea concessiunei de a exercia negoziul, asiadara unde e vorba de nimicirea existintiei, si acést'a 'lu acceptă pre domnia s'a. — Numai unei intemplari fericite are de a multiam, ca de si cu jertfe colosale de bani a scapat de acesta sorte. — A dou'a: mai multi ale caror nume nu va se le numeșca, s'a gerat de buna voia că colectanti de abonanti la acestu opu si au primitu bani, inse nu i-au tramesu sub pretextul ca o confiscare nouă nu se pote escluze, si finirea opului este inca o intrebare, si de prezentu nu potu eruă unde se afla, deorece si-au schimbatu locuinta, mai multa dauna inse a suferit dela negotiatori (care d.-s'a crede ca suntu ovrei) din Romania. Acesti'a au comandat exemplare numerose, si voiă se platesc dupa finirea opului. Acesti 6meni de onore s'au ascunsu acumu, si nu voescu a dă nici unu semnu de vietă, cu tote ca le-au adresat mai multe epistole.

Atâtua valoarea internă a opului de su intrebare, care acum a aparutu intregu, cătu si editiunea eleganta a aceluia 'lu recomenda mai pre susu de totu caven-tulu nostru caldurosului spriginiu alu publicului cetitoriu.

Precatul va mai ajunge inca marginitulu numeru de exemplare din premiulu coloratu „Occuparea Pleveniei” cumperatorii acestui opu 'lu voru primi gratis, era cei ce voru voi că se-lu aiba cuprinsu in cadru (rama) aurita voru avea a mai plati 2 fl. 70 cr. v. a.

A se adresă la Dlu Paulu Cieslar librariu-Editoru in Graz (Austria.)

Gacitura numerica

de

Virgilii Brendusianu.

15. 8. 15. 10. 12.	Numele unui popor a Transilvaniei.
4. 11. 14. 13.	Numele unui poetu mare Grecu.
10. 4. 14.	Una persoana mitologica.
3. 8. 13. 12. 17.	Numele unui rege persicu.
1. 5. 4. 10. 8.	Una cetate derimata de Greci in Asie-mica.
13. 4. 11. 8.	Numele unei cetati din Itali'a.
16. 8. 5. 4. 7.	Unu domnitoriu.
10. 17. 7. 12. 8.	Unu nume femeninu.
6. 8. 7. 14. 13 10. 2.	Unu nume masculinu.
8. 16. 14. 15. 1. 17.	Unu pronume aretatoriu.
1—17.	Numele unui martiru alu Romaniei.

Terminulu pentru deslegare e 10/22 Augustu.

Intre găcitori se vor sorti icone frumose si carti pretiose.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: Niculae F. Negruțiu.

Gherla. Imprimaria „Georgiu-Lazaru.” 1880.